

[Rimstad.]

imidlertid ikke overraske nogen hernede, hvor man i hvert fald i ét tilfælde tidligere med beklagelse har måttet konstatere den ubesværet, hvormed man fra islandsk side satte sig ud over indgåede aftaler og indgåede forpligtelser.

Når udvalgsflertallet afslutter sin udtalelse i betænkningen med at understrege betydningen af, at den foreslåede udlevering, der kaldes for et vigtigt nationalpolitisk spørgsmål, nu løses på en måde, som kan styrke venskabsforholdet mellem Danmark og Island, så er dertil at sige, at det da vist må bero på en misforståelse eller misopfattelse af, hvad venskab er, og hvad venskab hviler på. Generelt må det dog siges, at man ikke har erfaringer for, at man kan tilkøbe sig venskab på den ene eller den anden måde, og hvad særlig internationale venskaber angår, bliver de vist tit og ofte forvekslet med interessefællesskaber, som er noget ganske andet end det venskab, der gennem gensidig respekt for egenarten kan opstå mellem to i afstamning og synspunkter nært beslægtede folk. Det er nødvendigt her at tage synspunkterne med og ikke blot nøjes med afstamningen, der højst kan være en anledning til at undersøge, om en gensidig sympati er til stede. Personlig synes jeg, at man fra islandsk side efter det hidtidige forløb af denne sag skylder os et bevis for, at den gensidighed i sympatien, som er den første forudsætning for udveksling af kostbare folkegaver, er til stede. Er den nemlig ikke det, udsætter vi os hernede meget nemt for, at vi i denne sag bliver kaldt for tosegode.

Jeg har her gjort det klart, hvad der er baggrunden for vort partis stilling i denne sag. Den bør udelukkende behandles ud fra en saglig indstilling. Skal Island have en folkegave af Danmark, kan det efter vor opfattelse kun ske under bred tilslutning fra dansk videnskabs side, og ved at det danske folk f. eks. gennem en folkeafstemning bekræfter, at det virkelig ønsker denne gave givet. Den må ikke bortgives af en del af det danske folketing, selv ikke hvis denne del udgør et flertal. Det vil være at grave unødvendigt dybe grøfter imellem grupper inden for det danske folk, og det vil understrege en gensidig mangel på respekt mellem folketinget og en betydelig

del af de danske videnskabsmænd. Disse to ting tjener intet formål og kan ikke opvejes, selv af en løsning af et så vigtigt nationalpolitisk spørgsmål.

Det ærede medlem hr. Diderichsen har stillet et ændringsforslag til det foreliggende lovforslag, og jeg skal på mit partis vegne meddele, at vi kan stemme for dette ændringsforslag, ligesom vi kan stemme for det af det ærede medlem hr. Poul Møller fremsatte dagsordensforslag.

Diderichsen: Det af mig fremsatte ændringsforslag sigter på at bevare Flatøbogen og Codex regius af Den ældre Edda for og i det kgl. bibliotek, hvor disse to håndskrifter, hvis betydning for dansk og fællesnordisk kultur ikke kan overvurderes, hører hjemme, hvor de har haft deres hjemsted i 300 år, siden de som gaver blev skænket kong Frederik den Tredje, og hvor de har virket som inspirationskilde for generationer af uegennyttige lærde og en række af vore største digtere.

Jeg kan som eksempel fra en omdelt publikation, som blev fremlagt her i folketinget ved begyndelsen af dette møde, citere en enkelt ting med hensyn til Grundtvig. Under overskriften „En røst fra højskolen“ står der i dette interessante dokument — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Det var Codex regius, der sammen med Constance stredes om Grundtvigs sjæl under slutningen af hans Langelandsophold, og som til sidst gik af med sejren. Grundtvig rejste tilbage til skindbogen i København for at skrive sit epokegørende værk „Nordens Mytologi eller Udsigt over Eddalæren“, 1808. . . . Ved sin andel i Grundtvigs vældige inspiration er Codex regius et af de fornemste kildespring i det 19. århundredes danske åndsliv.“

Det fremgår af lovforslagets egen tekst, at der ikke findes nogen rimelig, d. v. s. saglig forsvarlig, grund til udlevering af disse håndskrifter til Island. De falder begge ganske klart uden for lovforslagets eget kriterium om, hvad der skal anses for islandsk kultureje — en bestemmelse, jeg ikke behøver at citere, efter at flere af de foregående ærede talere har citeret netop dette sted i lovforslaget. Deres indhold vedrører hverken alene eller i overvejende grad Island. Det erkendes da også utvetydigt ved ordet „end-